

Undersökning åt HSB rörande förekomst av olovlig andrahandsupplåtelse

Inledning och beskrivning av uppdraget

- Evidensgruppen (Evidens blw AB och Evimetrix AB) har fått i uppdrag att undersöka hur bostadsrättsföreningar hos HSB Stockholm, HSB Göteborg och HSB Malmö bedömer förekomsten av olovlig andrahandsupplåtelse och vilka effekter detta har.
- Undersökningen har genomförts under mars och april 2024 genom att elektroniska enkäter har skickats till ordförande i de HSB-föreningar som är berörda inom respektive region.
- Totalt har enkäten skickats till 1 119 föreningar. 13 föreningar har inte kunnat nå då angiven e-postadress studsat. Nettourvalet uppgår således till 1 106 föreningar. 702 föreningar har avgivit kompletta svar, vilket ger en god svarsfrekvens om 63,5 procent.
- Ytterligare 89 föreningar har besvarat undersökningen delvis. Dessa svar ingår emellertid inte i analysunderlaget då vi endast får partiella svar från dessa föreningar.
- Den totala basen för undersökningen utgörs således av 702 svar.

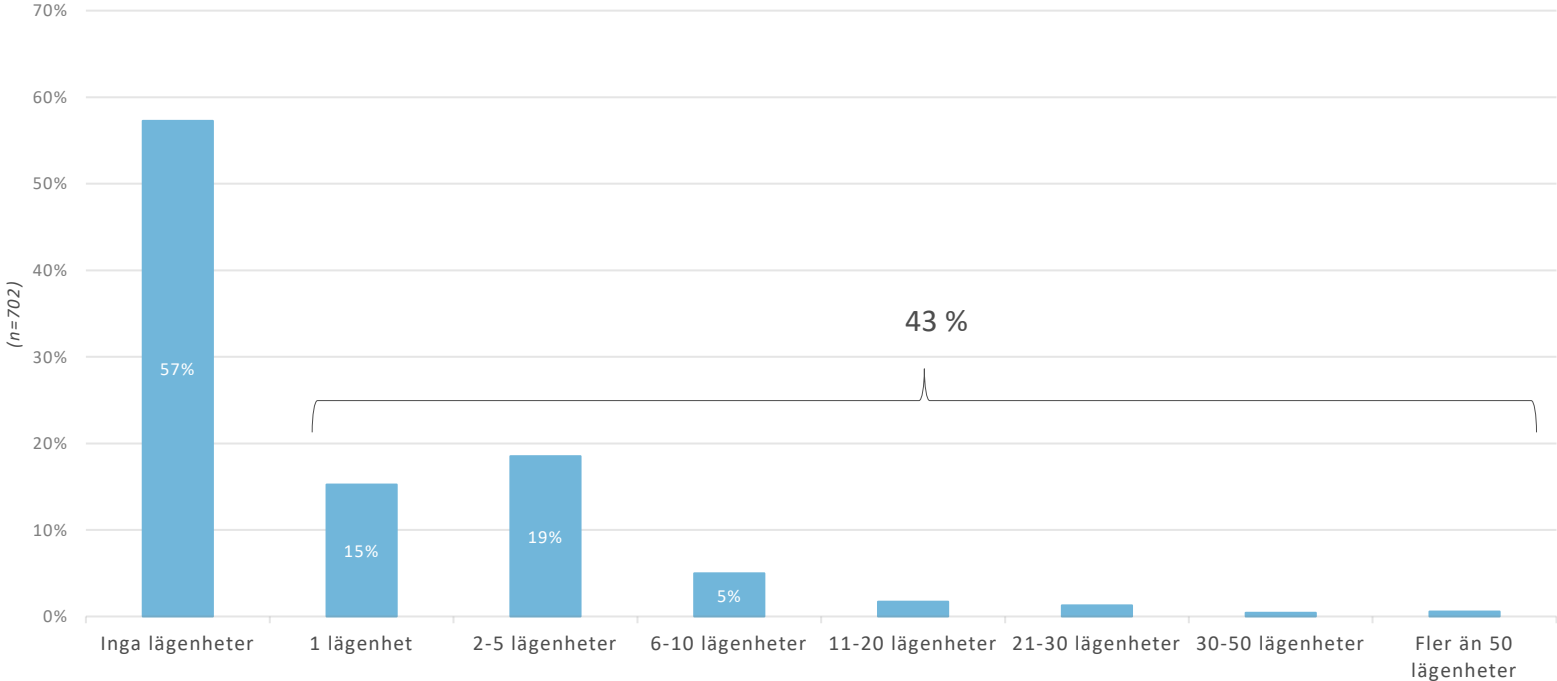
Svarsfrekvens

	Antal utskickade enkäter	Övertäckning (bortfall/studsar)	Nettourval	Antal svar	Svarsfrekvens
Totalt	1 119	13	1 106	702	63,5 %
HSB Göteborg	342	3	339	220	64,9 %
HSB Malmö	252	1	251	163	64,9 %
HSB Stockholm	525	9	516	319	61,8 %

Förekomst av olovlig andrahandsupplåtelse

Hur många bostadsrätter bedömer eller misstänker du/styrelsen har varit upplåtna i andra hand utan styrelsens tillåtelse?

I drygt 4 av 10 (43%) av alla föreningar uppger man att olovlig andrahandsupplåtelse sker

Hur många bostadsrätter bedömer eller misstänker du/styrelsen har varit upplåtna i andra hand utan styrelsens tillåtelse?

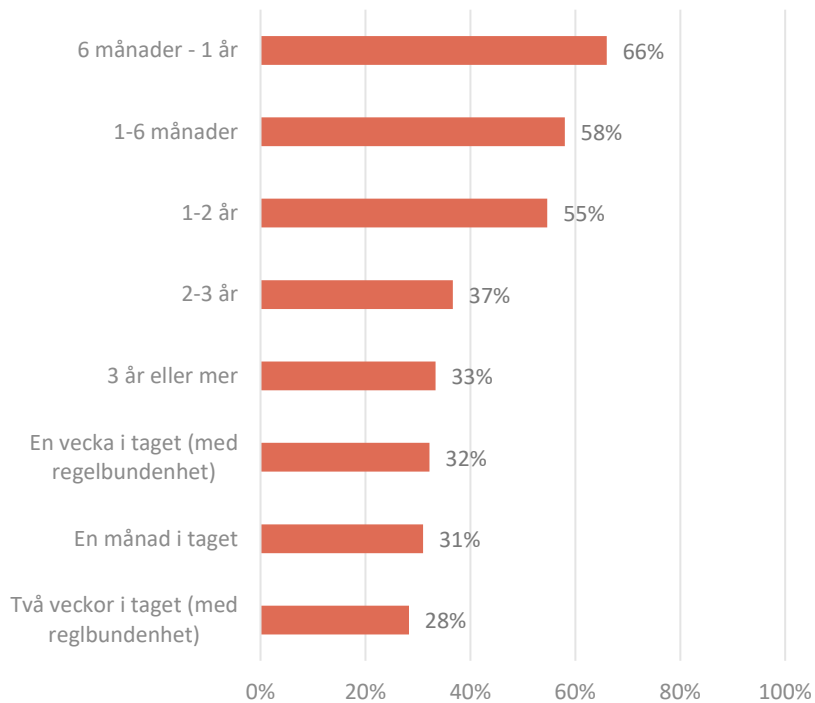
Drygt 4 av 10 föreningar uppger att det förekommer otillåten upplåtelse i andra hand.

Ungefär var tredje förening i Göteborg anger att detta förekommer otillåten upplåtelse medan varannan förening i Stockholm anger att det förekommer otillåten upplåtelse.

Malmö uppvisar en andel som motsvarar genomsnittet i de tre regionerna.

	Totalt		HSB Göteborg		HSB Malmö		HSB Stockholm	
Inga lägenheter	57%	402	68%	150	58%	94	50%	158
1 lägenhet	15%	107	13%	29	17%	28	16%	50
2-5 lägenheter	19%	130	14%	31	18%	30	22%	69
6-10 lägenheter	5%	35	4%	8	4%	7	6%	20
11-20 lägenheter	2%	12			2%	3	3%	9
21-30 lägenheter	1%	9	0%	1			3%	8
30-50 lägenheter	0%	3	0%	1			1%	2
Fler än 50 lägenheter	1%	4			1%	1	1%	3
		702		220		163		319

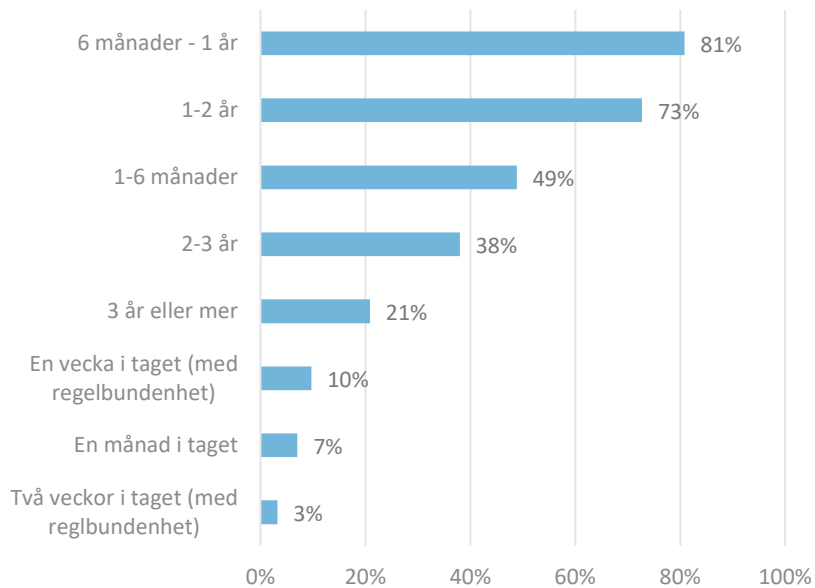
Vanligaste uthyrningslängden vid otillåten andrahandsupplåtelse

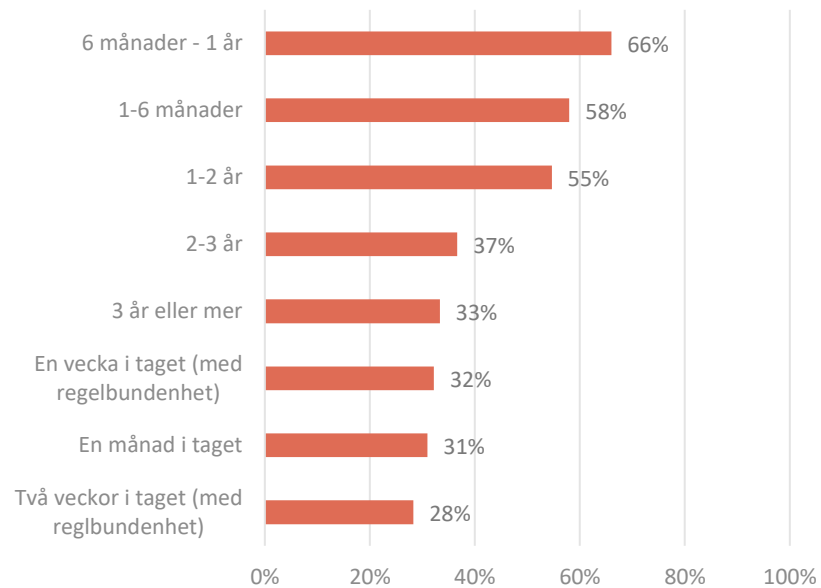
- Det vanligaste vid otillåten andrahandsupplåtelse är att upplåtelse sker ett halvår till ett år.
- Mer än hälften av föreningarna uppger att kortare upplåtelseperioder (1-6 månader) men även längre upplåtelseperioder (1-2 år) är vanliga.
- I ungefär tre av tio föreningar förekommer korttidsupplåtelse. Detta är mindre vanligt i Göteborg jfr. med Malmö och Stockholm.

Skillnader i hur länge tillåten och otillåten upplåtelse sker

Vanligaste uthyrningslängden vid godkänd andrahandsupplåtelse

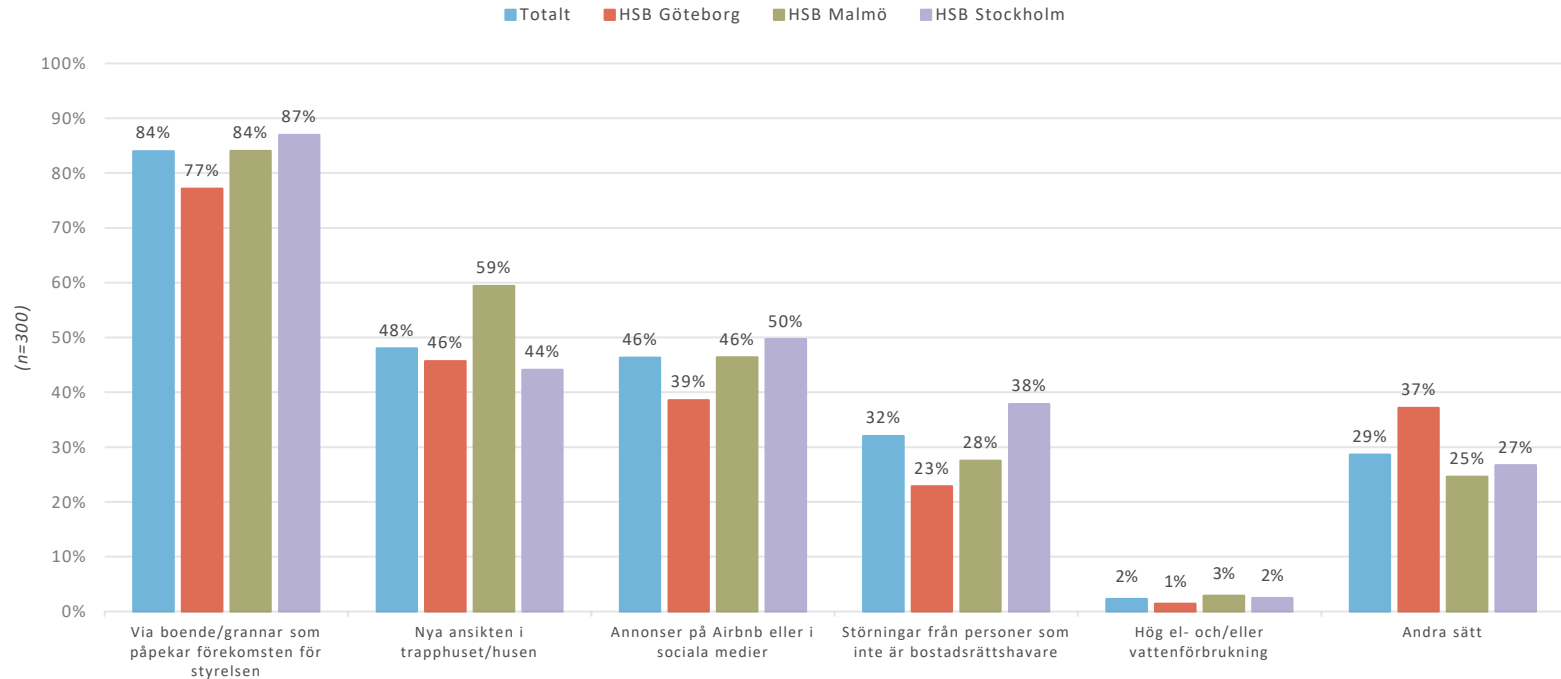
Vanligaste uthyrningslängden vid otillåten andrahandsupplåtelse

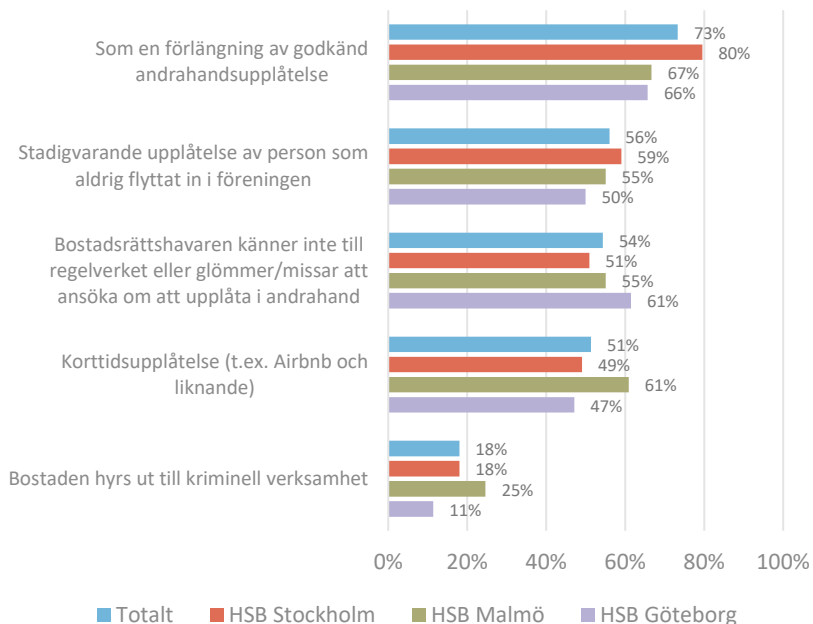
Hur upptäcks och vilken
karaktär har den olovliga
upplåtelsen?

Hur upptäcker eller fattar styrelsen misstanke om att olovlig andrahandsupplåtelse sker?

Vanligast är att den otillåtna upplåtelsen är en förlängning av en godkänd upplåtelse.

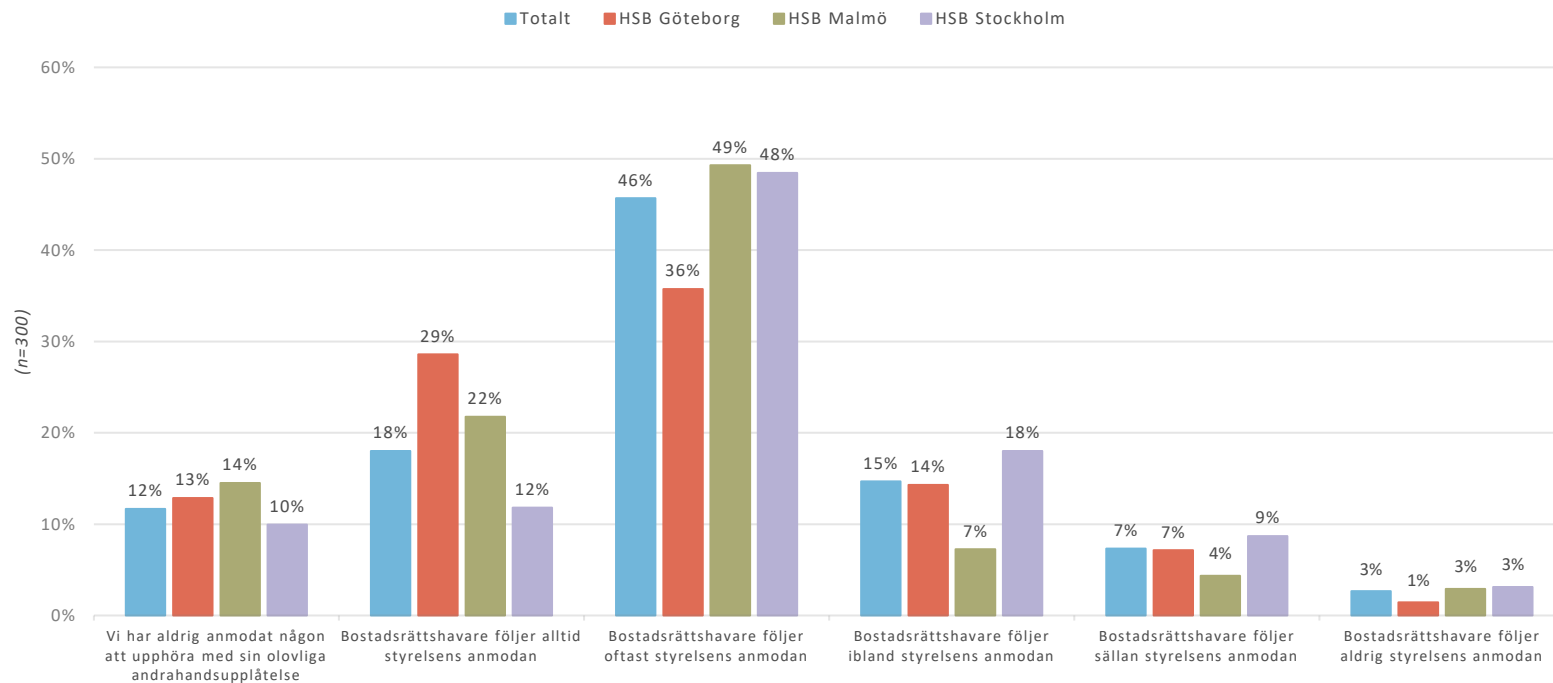
Karaktär på otillåten andrahandsupplåtelse

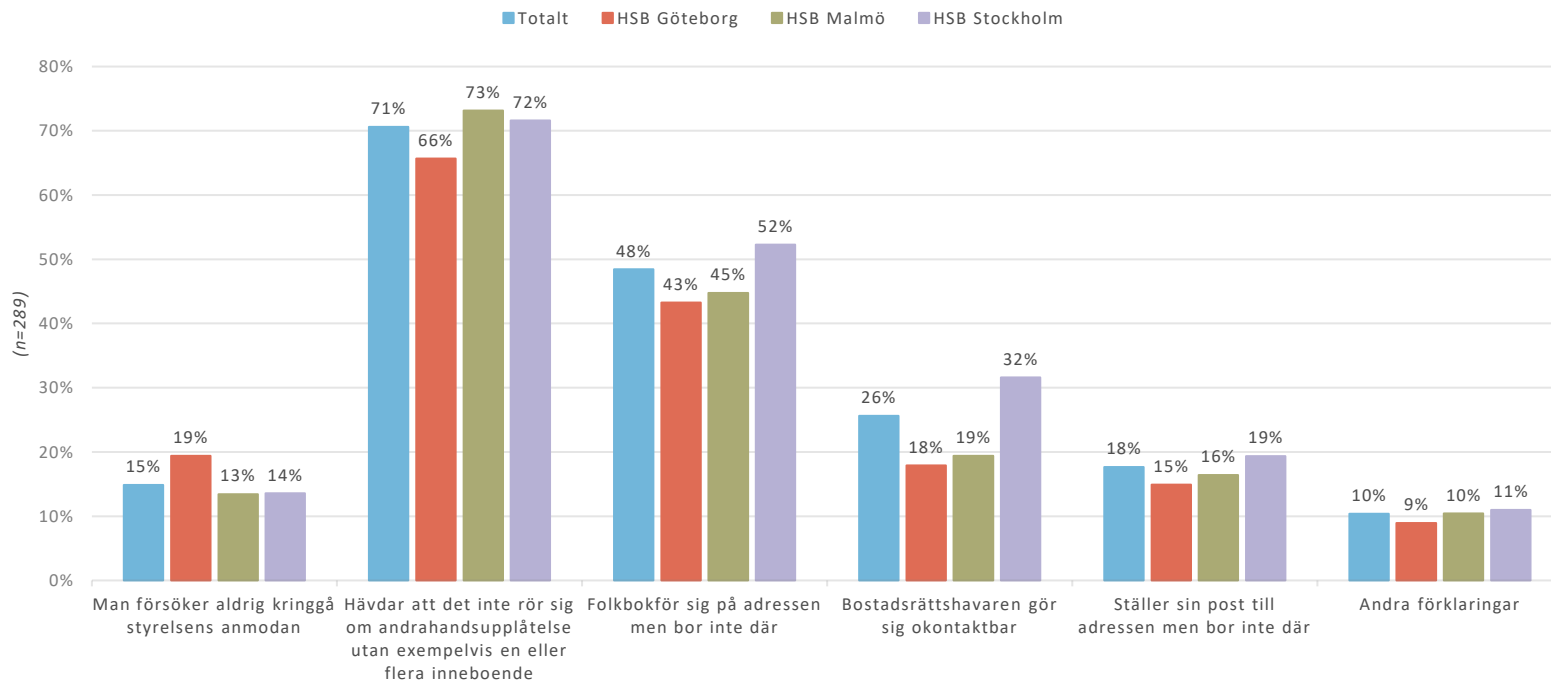
- Det vanligaste är att otillåten andrahandsupplåtelse sker som en förlängning av en godkänd upplåtelse.
- Det förekommer emellertid i mer än hälften av föreningarna att upplåtelse sker av personer som aldrig flyttat in.
- Korttidsupplåtelse är inte heller helt ovanligt.
- I nära 20 procent av föreningarna (8,6 procent av alla föreningar) uppger man att upplåtelse sker för kriminell verksamhet. Störst omfattning i Malmö, där även korttidsupplåtelse är mer omfattande.

Anmodan om att upphöra med olovlig upplåtelse

Vid upptäckt av olovlig andrahandsupplåtelse bör styrelsen påtala detta för bostadsrättshavaren... I vilken utsträckning bedömer du att bostadsrättshavare följer styrelsens anmodan om att olovlig andrahandsupplåtelse måste upphöra?

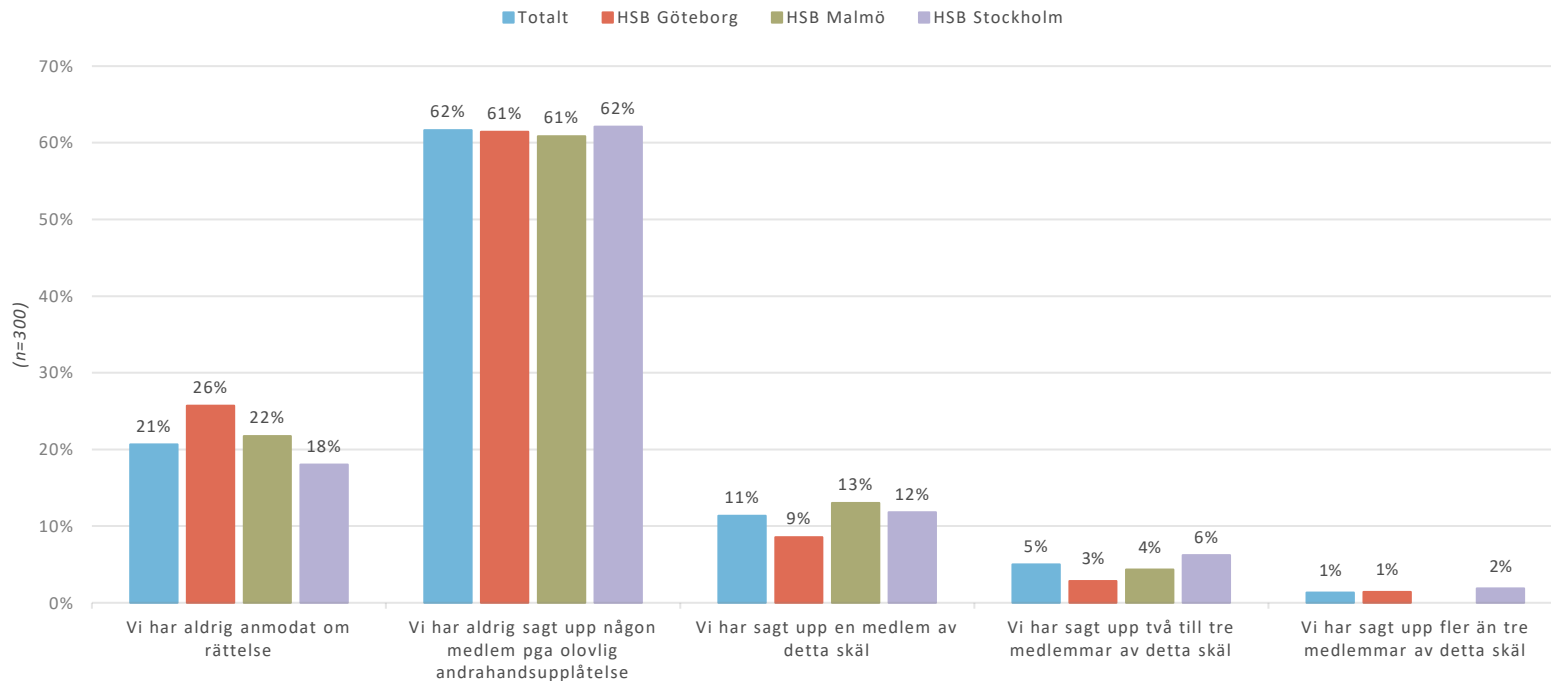
På vilket/vilka sätt försöker bostadsrättshavare kringgå styrelsens anmodan om att upphöra med olovlig andrahandsupplåtelse?

Uppsägning av medlem och domstolsprövning

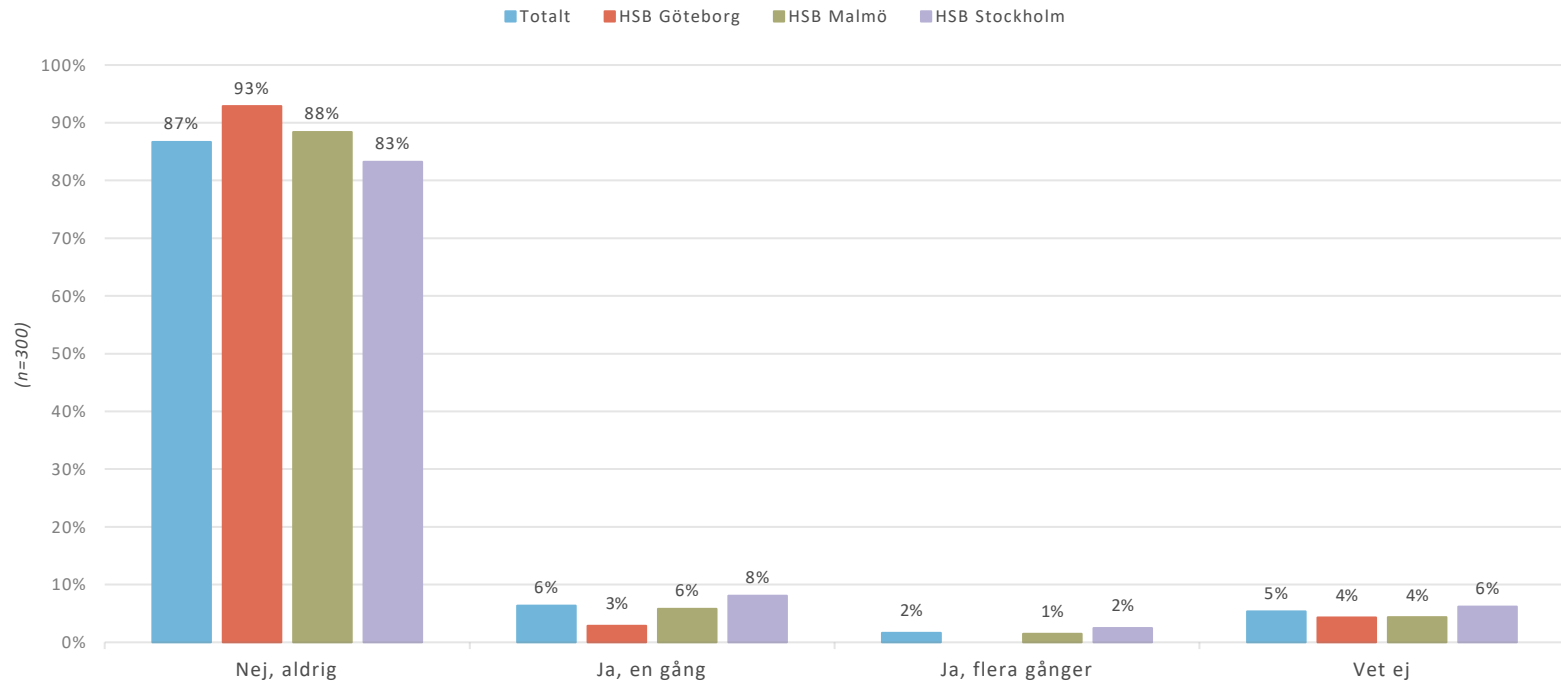
Bostadsrättshavare innehar nyttjanderätt av bostaden. Nyttjanderätten kan i särskilda fall förverkas.

Hur många medlemmar har ni sagt upp (de senaste tre åren) efter att ni anmodat om rättelse?

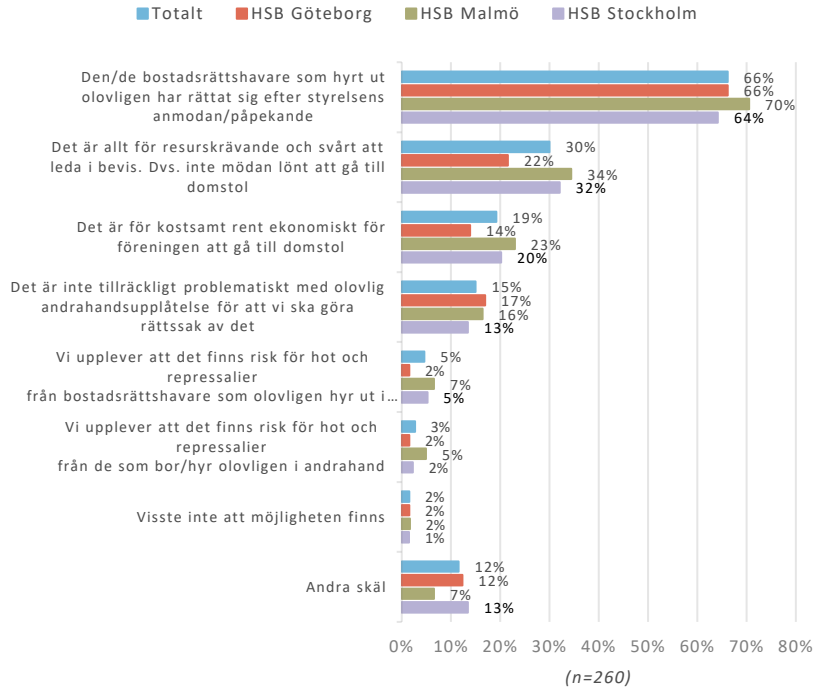

Har ni under de senaste tre åren tagit något ärende till domstol i syfte att avhyssa en bostadsrättshavare på grund av olovlig andrahandsupplåtelse?

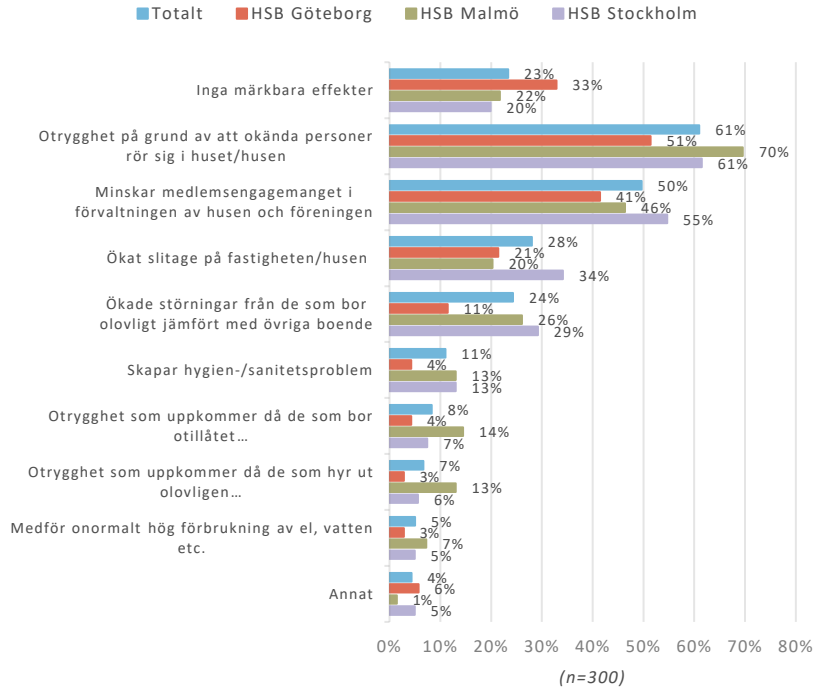
Skäl för att inte gå till domstol och effekter av olovlig andrahandsupplåtelse

Vad är skälen till att ni inte tagit ärenden om otillåten andrahandsupplåtelse vidare rättsligt?

- Vanligen rättar sig bostadsrättshavaren efter anmodan.
- Många föreningar anser att det är för kostsamt och svårt med en rättslig prövning.
- Antalet som ser risker med hot är litet men föreningar i Malmö är överrepresenterade i denna statistik.

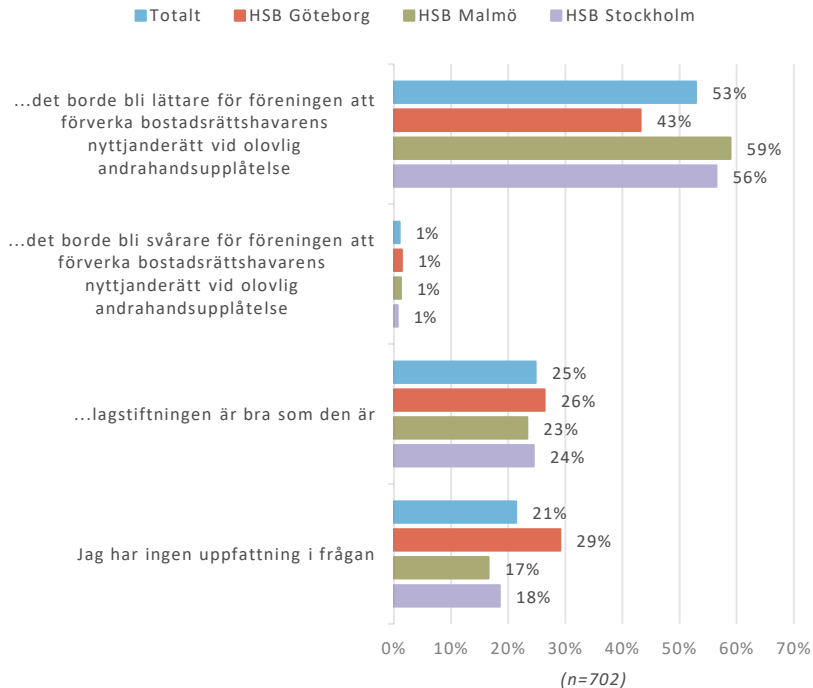
Vilka effekter får den olovliga andrahandsupplåtelsen i er förening?

- 69 föreningar (23% av 300) anger att de inte noterar några märkbara effekter av den otillåtna andrahandsupplåtelsen.
- Bland de som upplever effekter av otillåten upplåtelse är otrygghet och minskat engagemang de största effekterna.

Lagstiftningsfrågan

Anser du att lagstiftningen borde förändras så att det blir lättare eller svårare att förverka bostadsrättshavarens nyttjanderätt vid olovlig andrahandsupplåtelse?

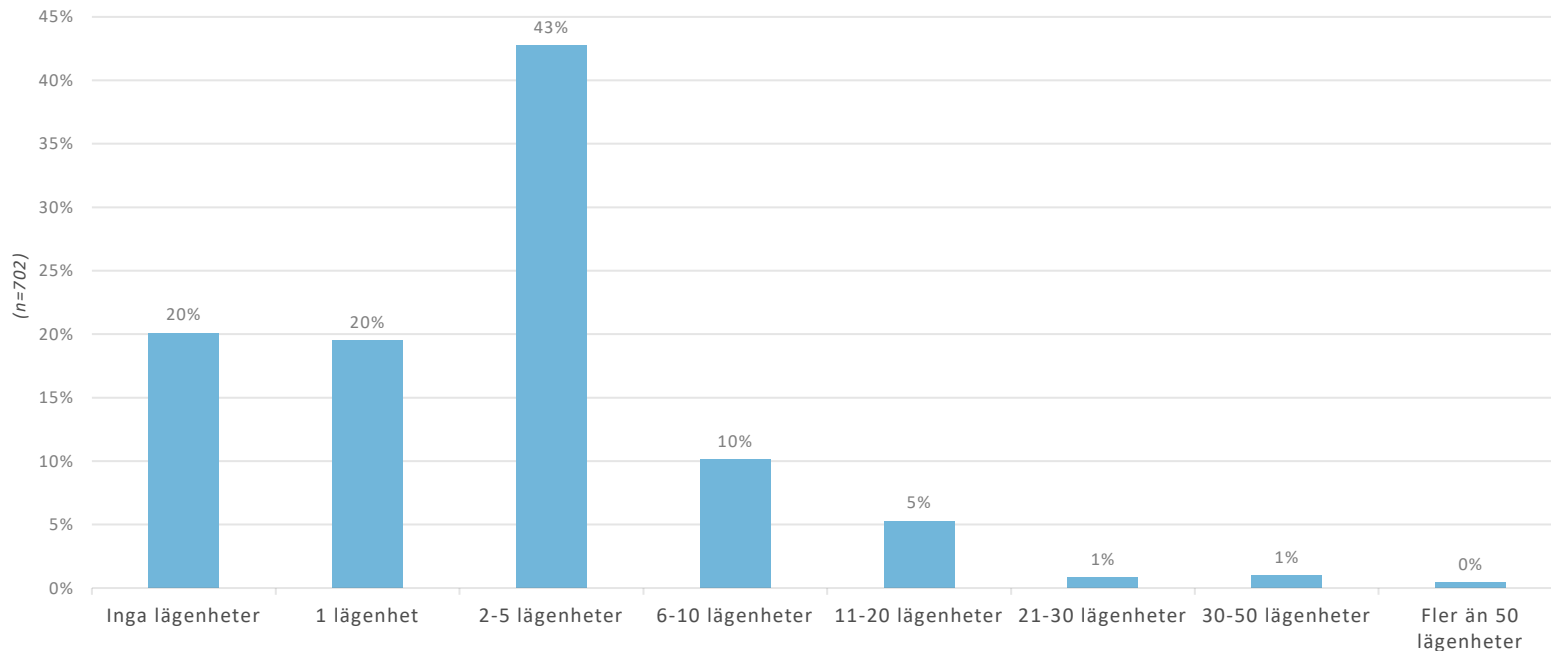

- En majoritet anser att det borde bli lättare för föreningarna att förverka bostäder.
- Enstaka företrädare anser att det borde bli svårare.
- Ungefär var fjärde föreningsföreträdare anser att lagstiftningen är bra som den är.
- Många har emellertid ingen uppfattning i frågan.

Förekomst av godkänd andrahandsupplåtelse

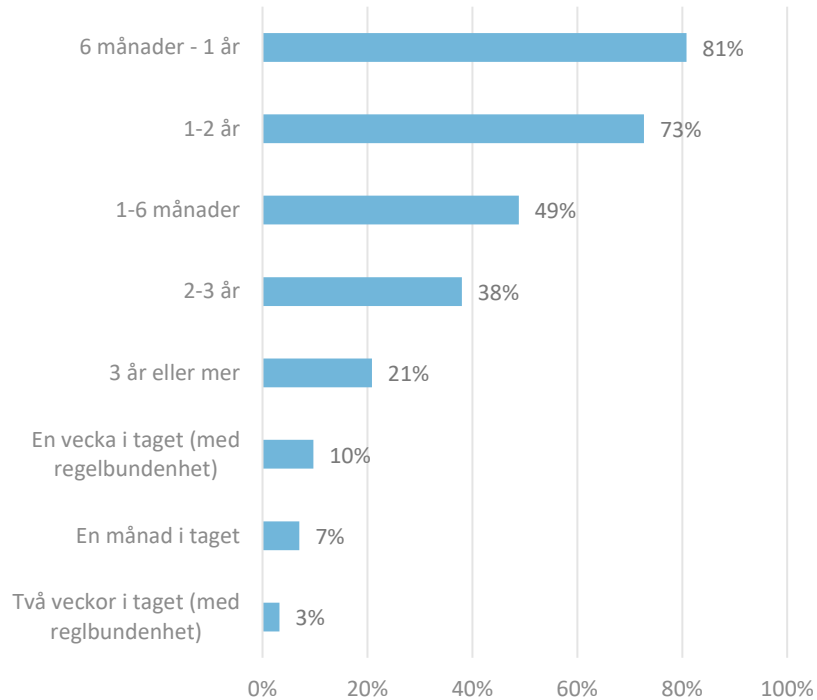
Hur många bostadsrätter bedömer du/styrelsen har varit upplåtna i andra hand med styrelsens tillåtelse?

8 av 10 föreningar uppger att de godkännt andrahandsupplåtelse.

Vanligaste uthyrningslängden vid godkänd andrahandsupplåtelse

- Det vanligaste är att godkänd andrahandsupplåtelse sker i 6 månader till ett år.
- Det är också vanligt att föreningarna godkänner andrahandsupplåtelse i upp till två år.
- Korttidsupplåtelse tillåts i begränsad omfattning.